

דָּא כְּתִיב חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאֲדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפֶסוֹ, דְּהֵיאִיא נִשְׁמָתָא קִדְיִשָּׁא טְרִיף לָהּ, וְסָאִיב לָהּ, בְּגִין אֶפֶסוֹ. אֲשֶׁר נִשְׁמָה (דף קפ"ב ע"ב) אַחֲלַף בְּאֶפֶסוֹ. כִּי בִמָּה נִחְשָׁב הוּא. כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת אֶתְחַשְׁבִּיב הֵהוּא בְּרַ נִשְׁ.

וּמֵאֵן דְּאֶתְחַבְּר עִמִּיהּ, וּמֵאֵן דְּאֶשְׁתַּעֲבִי (ס"א מִשְׁתַּתְּרִי) בְּהֵדִיָּה, כְּמֵאֵן דְּאֶתְחַבְּר בְּפוֹכְכִים וּמְזֻלוֹת מְמַשׁ. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּפוֹכְכִים וּמְזֻלוֹת מְמַשׁ שְׂאִירֵי בְּגִיָּה. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא דְעַקֵּר קִדְשָׁה עֲלֵאָה מֵאֶתְרֵיהּ, וְשְׂאִירֵי בְּאֶתְרֵיהּ פּוֹכְכִים וּמְזֻלוֹת אֵל זֶר. מָה אֵל זֶר פְּתִיב בֵּיהּ (ויקרא ט) אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים, כְּגוֹנוֹנָא דָּא, אָסִיר לְאֶסְתַּכְּלָא בְּאֶנְפוּי.

וְאִי תִימָא הָא רּוּגְזָא דְרַבְּנִין. רּוּגְזָא דְרַבְּנִין טַב אִיהוּ לְכָל סְטָרִין, דְּהָא תְּגִינֵן דְּאוֹרֵייתָא אֲשָׁא אִיהִי, וְאוֹרֵייתָא קָא מְרַתְחָא לִיהּ, דְּכְתִיב, (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דְבַרִי כָאֵשׁ נָאִם יי'. רּוּגְזָא דְרַבְּנִין בְּמִלֵּי דְאוֹרֵייתָא. רּוּגְזָא דְרַבְּנִין לְמִיָּהֵב יְקָרָא לְאוֹרֵייתָא, וְכֹלָא לְפוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי, לְכַן נְאָמֵר (דברים ט) כִּי יי' אֱלֹהֵיךָ אֵשׁ אוֹכְלָהּ הוּא אֵל קִנָּא.

אֲבָל אִי בְּמִלִּין אַחְרַנִּין, לָאו פּוֹלְחָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָאִי, בְּגִין דְּבְכָל חֻטָּאִים דְּקָא עֲבִיד בְּרַ נִשְׁ, לָאו אִיהוּ כּוֹכְכִים וּמְזֻלוֹת מְמַשׁ כְּהָאִי, וְאָסִיר לְקֶרְבָּא בְּהֵדִיָּה דְהָאִי. וְאִי תִימָא הָא לְשַׁעְתָּא הוּוּה, דְּעֵבֵר וְהֵדֵר אַהֲדֵר. לָאו הָכִי, דְכִיּוֹן דְּאֶעְקֵר קְדוּשָׁא דְנִפְשֵׁיהּ מִנִּיהּ וּמֵאֶתְרֵיהּ, וְהֵהוּא אֵל זֶר, מְקַפַּח הֵהוּא אֶתְרֵיהּ, אֶתְתַּקַּף בֵּיהּ, וְלֹא שְׂבִיק לִיהּ. בְּרַ פֶּד אֶתְדַּכִּי בְּרַ נִשׁ מְפַל וְכָל, וְעַקֵּר לִיהּ לְעֵלְמִין, וְלִבְתֵּר אֶשְׁתַּדֵּל לְאֶתְקִדְשָׁא וְלֵאמְשַׁכָּא קִדְשָׁה עֲלֵיהּ. כְּדִין וְלוֹאִי דְאֶתְקִדְשׁ. אָמֵר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי, אֶתְקִדְשׁ מְמַשׁ. (ס"א אָמֵר וְהָא אֶתְרֵיהּ וְאֶתְקִדְשׁ).

נִפְשׁוּ בְּסַבְת רְגִזוּ, וּמוֹשִׁיב בְּתוֹכָהּ אֵל זֶר. וְעַל זֶה פְּתוּב חֲדָלוּ לָכֶם מִן הָאֲדָם אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפֶסוֹ, שְׁהִנְשָׁמָה הַקְדוּשָׁה הֵיא טוֹרְף אוֹתָהּ וּמְטַמָּא אוֹתָהּ מִשׁוּם אֶפֶסוֹ. אֲשֶׁר נִשְׁמָה הַחֲלִיף בְּאֶפֶסוֹ. כִּי בִמָּה נִחְשָׁב הוּא - עֲבוּדָה זְרָה נִחְשָׁב אוֹתוֹ בֶּן אָדָם.

וּמִי שְׁמַתְחַבְּר עִמּוֹ וּמִי שְׁמַדְבֵּר עִמּוֹ, כְּמִי שְׁמַתְחַבְּר בְּכוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת מְמַשׁ. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׂכוֹכְכִים וּמְזֻלוֹת מְמַשׁ שׁוֹרִים בְּתוֹכוֹ. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁעוֹקֵר קִדְשָׁה עֲלֵיוֹנָה מִמְקוֹמָהּ, וּמְשַׁפֵּין בְּמִקוֹמָהּ עֲבוּדָה זְרָה אֵל זֶר. מָה אֵל זֶר פְּתוּב בּוֹ (ויקרא ט) אֵל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים - כְּדִגְמַת זֶה אָסוּר לְהַסְתַּכְּלָא בְּפָנָיו.

וְאִם תֵּאמֵר, הֲרִי רְגִזוֹ שֶׁל חֻכְמִים - רְגִזוֹ שֶׁל הַחֻכְמִים טוֹב הוּא לְכָל הַצְּדִידִים, שְׁהֲרִי לְמַדְנּוּ שְׁהַתּוֹרָה הִיא אֵשׁ, וְהַתּוֹרָה הִיא מְרַתְיָחָה אוֹתוֹ, שְׂכַתּוֹב (ירמיה כג) הֲלֹא כֹה דְבַרִי כָאֵשׁ נָאִם ה'. רְגִזוֹ שֶׁל חֻכְמִים בְּדַבְּרֵי תוֹרָה. רְגִזוֹ שֶׁל חֻכְמִים לְתַת כְּבוֹד לְתוֹרָה, וְהַפֵּל לְעֲבוּדַת הַקְדוּשָׁה בְּרוּף הוּא הוּא הִיָּה, לְכַן נְאָמֵר (דברים ט) כִּי ה' אֱלֹהֵיךָ אֵשׁ אוֹכְלָהּ הוּא אֵל קִנָּא.

אֲבָל אִם בְּדַבְּרִים אַחְרִים, לֹא עֲבוּדַת הַקְדוּשָׁה בְּרוּף הוּא זֶה, לְפִי שְׂפַכָּל הַחֻטָּאִים שְׁעוּשָׁה הָאֲדָם, הִיא לֹא עֲבוּדָה זְרָה מְמַשׁ כְּמוֹ זֶה, וְאָסוּר לְהַתְקַרֵּב בְּקֶרְבָּתוֹ שֶׁל זֶה. וְאִם תֵּאמֵר, זֶה לְפִי שְׁעָה הִיָּה, שְׁעֵבֵר וְאַחַר כֵּן חֲזַר - לֹא כֵּן. שְׂכִיּוֹן שְׁעַקֵּר הַקְדְּשָׁה שֶׁל נִפְשׁוֹ מִמְּנוֹ וּמִמְקוֹמוֹ, וְאוֹתוֹ אֵל זֶר מְקַפַּח הַמְּקוֹם הֵהוּא, מִתְחַזֵּק בּוֹ וְלֹא עוֹזֵב אוֹתוֹ, חוּץ מִכַּאֲשֶׁר נִטְהַר הָאֲדָם מִכָּל וְכָל וְעוֹקֵר אוֹתוֹ לְעוֹלָמִים, וְאַחַר כֵּן מְשַׁתַּדֵּל לְהַתְקַדְּשׁ וּלְהַמְשִׁיף קִדְשָׁה עֲלָיו, וְאֵז הַלּוֹאִי וְיִתְקַדְּשׁ. אָמֵר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, מִתְקַדְּשׁ מְמַשׁ. (לְמָה? וְהֲרִי נִדְחָה וְהַתְקַדְּשׁ).